

Riksrevisjonen
Postboks 6835 St Olavs plass
0130 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
20/4958 - AAS

Dato
10.05.2021

Supplerende tildelingsbrev nr. 9 - 2021 til Politidirektoratet oppfølging av lovforslag fremlagt i Prop. 152 L (2020-2021) Endringer i politiloven (erstatning for skader som skyldes pålagt trening mv.)

Brevet erstatter departementets supplerende tildelingsbrev datert 6. mai 2021. På grunn av en dobbeltføring i departementet er dette supplerende tildelingsbrevet gitt nytt nummer.

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) viser til Prop. 152 L (2020-2021) Endringer i politiloven (erstatning for skader som skyldes pålagt trening mv.), som ble fremmet i statsråd 9. april 2021.

Supplerende tildelingsbrev nr:	9 - 2021
Oppdrag:	Politidirektoratet (POD) bes foreslå forskriftsbestemmelser og vurdere ev. annen tilrettelegging for ikraftsetting av erstatningsordningen som er foreslått i Prop. 152 L (2020-2021)
Frist for tilbakemelding:	1. oktober 2021 for oppdrag nr. 1-3, 6 og 7
Frist for gjennomføring	Avklares etter tilbakemeldingen 1. oktober 2021
Budsjettkap., post og prosjektnr.:	Kap. 440, Post 01

Lovforslaget ventes behandlet av Stortinget i vårsesjonen 2021. Det er ønskelig at ny erstatningsordning kan tre i kraft så raskt som mulig dersom lovforslaget vedtas.

Politidirektoratet (POD) gis derfor med dette i oppdrag å igangsette arbeidet med å tilrettelegge for ikrafttredelse, herunder vurdere tidspunkt og forskriftsbehov.

1. BAKGRUNN

I Prop. 152 L (2020-2021), heretter kalt proposisjonen, har departementet foreslått følgende nye bestemmelse i politiloven:

§ 23 a Erstatning for skader som skyldes pålagt trening

Den som gjør arbeid eller utfører verv i politiets tjeneste, kan kreve erstatning av arbeidsgiver for skader som ikke dekkes etter yrkesskadeforsikringsloven § 11, og som skyldes

a. pålagt organisert trening og testing som inngår i sertifiserings- og vedlikeholdsprogram for innsatspersonell

b. pålagt organisert trening, kursing eller øvelse på operative politioppgaver som omfatter elementer av maktbruk eller redningstjeneste

c. opptaksprøver for innsatspersonell.

Lidelser som nevnt i folketrygdloven § 13-3 tredje ledd dekkes ikke.

Erstatningen skal utmåles som om skaden var en yrkesskade etter yrkesskadeforsikringsloven. Yrkesskadeforsikringsloven §§ 14 og 15 gjelder tilsvarende.

Reglene om enkeltvedtak i forvaltningsloven kapittel IV, V og VI gjelder ikke for krav som behandles etter denne bestemmelsen.

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om retten til erstatning, herunder om vilkårene for erstatning og saksbehandlingsregler.

Lovforslaget endrer også politiloven §§ 18, 19, 20 og 21 slik at ordene «tilsatte», «tilsettes» og «tilsetting» erstattes med «ansatte», «ansettes» og «ansettelse».

Arbeidet med lovforslaget forutsettes kjent for Politidirektoratet. Proposisjonen kan leses her: [Prop. 152 L \(2020–2021\) - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no).

2. OPPDRAGET

2.1 Vurdering av ikrafttredelsestidspunkt og forskriftsbehov

Etter forslaget til politiloven ny § 23 a femte ledd kan departementet i forskrift gi nærmere regler om retten til erstatning, herunder om vilkårene for erstatning og saksbehandlingsregler. Proposisjonen viser til følgende om behovet for forskrifter:

Punkt 3.3.3.1 Personkretsen som omfattes

- Kan vurderes å gi utfyllende regler om hvem som skal regnes for å gjøre arbeid eller utføre verv i politiets tjeneste (særlig med tanke på personell fra andre deltakende aktører eller fra andre land i gjennomføring av øvelser).

Punkt 3.3.3.2 Trening som omfattes

- Bør klargjøres at skader som pådras under oppvarming til trening eller testing faller utenfor særordningen.
- Bør klargjøres at fysisk grunntrening ikke omfattes.
- Bør vurderes i samråd med etaten om det er behov for å detaljere hva som er «operative politioppgaver» etter § 23 a første ledd bokstav b.
- Kan vurderes om det bør gis mer presise regler om hva som skal regnes som «organisert» trening.
- Kan eventuelt foreta nærmere presisering i forskrift eller retningslinjer av hva som skal regnes som «pålagt» trening.
- Kan vurderes om det bør gjøres unntak fra vilkåret om å regnes som arbeidstaker for personer fra f.eks. Forsvaret som skades under opptaksprøver til spesialenheter.

Punkt 3.4.3.1 Forholdet til folketrygdloven mv.

- Kan gjøres en nærmere vurdering av behovet for å henvise til reglene i forsikringsavtaleloven.
- Kan/bør vurdere eventuelle behov for presisering eller avklaring av praktiske problemstillinger forbundet med saksbehandlingen og utmåling av erstatning.

POD bes

- 1. vurdere behovet for forskriftsregler i henhold til omtalen i proposisjonen**
- 2. vurdere forskriftsbehov som ikke er omtalt i proposisjonen**
- 3. fremlegge et begrunnet forslag til ikrafttredelse av ny erstatningsordning, og til hvilke forskriftsregler som må fastsettes før det**
- 4. deretter utarbeide utkast til høringsnotat etter nærmere dialog med JD.**

2.2 Praktiske avklaringer – orienteringer og oppfølgingsbehov

I arbeidet med lovforslaget har JD drøftet enkelte praktisk viktige problemstillinger med bl.a. Arbeids- og sosialdepartementet (ASD) og Statens pensjonskasse (SPK).

2.2.1 Finansiering av ordningen

Av proposisjonen punkt 5 fremgår at merutgifter som følge av forslaget skal dekkes innenfor Justis- og beredskapsdepartementets gjeldende budsjetttramme. Det er avklart at SPK vil bruke belastningsfullmakt på et av JDs kapitler i statsbudsjettet, på lik linje med ordningen med Forsvarsdepartementet i veteransakene. SPK ønsker minst tre års erfaring for å se om det gir dem et forsvarlig grunnlag for prisfastsettelse.

2.2.2 Klageadgang

Av proposisjonen punkt 3.4.3.2 fremgår at flere høringsinstanser etterlyste en tvisteløsningsmekanisme for avslag på søknad om erstatning etter den foreslåtte bestemmelsen. Departementet la «*i samråd med Arbeids- og sosialdepartementet til grunn at en klageordning for krav etter den utvidede erstatningsordningen i politiloven bør søkes gjennom tilslutning til pensjonskassens avtale med Finansklagenemnda, og ikke gjennom klage til Arbeids- og sosialdepartementet som overordnet organ etter*

forvaltningsloven. Det foreslås derfor at reglene i forvaltningsloven kapittel IV-VI ikke gjelder for behandling av saker etter utkastet til § 23 a.»

JD har fulgt opp i dialog med ASD, som ba SPK avklare saken med Finansklagenemnda (FKN). Siden klageordningen til FKN er avtalebasert, har lederen i FKN forelagt saken for avtalepartene. JD har fått bekreftet at nemnda og avtalepartene stiller seg positiv til å utvide arbeidsområdet til behandling av klager mot SPK etter politiloven.

POD bes

5. avklare med SPK når tilslutningen til Finansklagenemnda vil være på plass, jf. forholdet til ikraftsetting.

Anvendelse av Hovedtariffavtalen (HTA) § 24

Både LO og PF har etterlyst avklaring av om HTA § 24 om yrkesskadedekning skal gis anvendelse for saker etter den nye bestemmelsen i politiloven. Det vil gi utvidet rett til erstatning hvis dekning etter HTA er høyere enn etter yrkesskedeforsikringsloven. Det fremgår av proposisjonen punkt 3.4.3.1 at «*Departementet er enig med høringsinstansene i at skadelidtes rett til dekning etter HTA § 24 må avklares. Spørsmålet vil bli fulgt opp i samråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet.*»

HTA må endres hvis § 24 skal gis anvendelse for erstatning etter politiloven. JD har vært i dialog med Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som viser til at endring først vil kunne drøftes med partene i hovedoppgjøret i 2022. I mai i år er det bare mellomoppgjør, og lovforslaget vil da heller ikke være vedtatt.

POD bes

6. vurdere om ikrafttredelse bør avvente avklaring for HTA-dekningen
7. vurdere konsekvensene av at HTA § 24 eventuelt ikke endres

3. GJENNOMFØRING

Endringsloven vil, dersom den vedtas, tre i kraft fra den tid Kongen bestemmer. Oppdraget bes utført med sikte på at ny erstatningsordning bør kunne tre i kraft så snart som mulig etter en vedtakelse. Departementet legger til grunn at tidsfrist for oppdrag nr. 4 om utarbeidelse av utkast til høringsnotat kan diskuteres nærmere på bakgrunn av PODs tilbakemelding på øvrige punkter innen 1. oktober 2021.

Med hilsen

Unni Gunnes
ekspedisjonssjef

Birgitte Ege
Avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Adressliste
Politidirektoratet
Riksrevisjonen